

Mødet den 14. Novbr. 1907.

Fraværende: Harald Jensen og Müller.

1. (J. Nr. 19¹²—07). Anvisning af 489 Kr. 93 Øre som Erstatning fra Statskassen for Kommunens Udgifter i Henhold til Lov om Udstedelse af **ekstraordinære Hjemstedsbeviser** af 9. Marts 1872 § 4 og Lov af 24. Juli 1880 for 1. Halvaar 1907—08.

Til Efterretning.

2. (J. Nr. 372 og 373—07). Skrivelser fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet om Oprettelse af 4 Lærer- og 4 Lærerindeembeder.

Til Efterretning.

3. (J. Nr. 406—07). Skrivelse fra Justitsministeriet med Forespørgsel, om Kommunen maatte være villig til at yde en Byggegrund paa 3 Tdr. Land i Nærheden af Kommunehospitalet samt et Pengebidrag til eventuel Opførelse af en **Fødselsstiftelse** i Aarhus.

Formanden udtalte sin Glæde over, at en saadan Institution muligvis kunde blive oprettet i Aarhus, og tvivlede ikke om, at Byraadet vilde stille sig velvillig. Han kunde tænke sig tre Alternativer for Byraadets Stilling: At man svarede Ministeriet, at man var villig til at afgive gratis Grund, men var utilbøjelig til tillige at yde noget Pengetilskud, at man nedsatte et Udvalg til nærmere at overveje Sagen, og at man kombinere begge de to første Alternativer.

Jakob Jensen ansaa det for heldigt, at Regeringen tænkte paa at lægge en saadan Anstalt ude i Provinsen, og troede ogsaa, at Aarhus vilde være det rette Sted, men da Fødselsstiftelsen skulde være tilgængelig for fødende fra hele Jylland, vilde han anse Kravet om gratis Grund og et Pengebidrag for lovlig stort. En Grund paa 3 Tdr. Land i Nærheden af et af Sygehusene vilde have en Værdi af ca. 420000 Kr., hvilken Sum maatte betragtes som et vel stort Offer i det foreliggende Øjemed, og han kunde derfor tænke sig, at man optog en Forhandling med Ministeriet paa det Grundlag, at man tilbød at afgive den ønskede Grund til en meget moderat Pris.

Nørgaard kunde slutte sig til Hr. Jakob Jensens Udtalelser. Han vilde være glad ved at faa et Fødehjem for Jylland i Aarhus, men syntes dog, det var vel meget forlangt, om Aarhus skulde tage saa stor en Byrde paa sig. De Grunde, Regeringen pegede paa, var meget kostbare, og han kunde ikke anse det for heldigt, at det nuværende Bælte af Kirkegaarde og Sygehus blev yderlig forøget med de 3 Tdr. Land, der fordredes til Fødselsstiftelsen. Ved Epidemihospitalet vilde Grundene være billigere, men dem kunde Regeringen maaske ikke bruge. Han vilde tilraade, at et Udvalg undersøgte, om der ikke i Nærheden af Byen kunde findes en Grund, som man kunde tilbyde til en rimelig Pris. Maaske kunde Stiftelsen ogsaa nøjes med noget mindre end 3 Tdr. Land.

Simonsen var enig med de foregaaende Talere i, at det vilde være ønskeligt, om man kunde faa en Fødselsstiftelse i Aarhus, og i, at Ministeriets Fordringer var vel store. En mindre By, hvis Jord ikke var saa kostbar, kunde maaske nok tilbyde 3 Tdr. Land gratis, men Aarhus kunde

ikke, dertil var Grundene her for kostbare. Offeret vilde i alt Fald blive for stort i Forhold til de næringsdrivendes økonomiske Vinding. Det var beklageligt, at den Offervillighed, Byen ved adskillige Lejligheder havde lagt for Dagen, syntes at resultere i, at man ved Lejligheder som denne skruede Fordringerne højere og højere op.

Mikael Johansen troede ikke, den direkte Fordel af en Fødselsstiftelse i Aarhus vilde blive af nogen Betydning, og den inddirekte Fordel vilde ikke komme til at staa i Forhold til det store Offer. Selv om Stiftelsen maaske vilde faa Betydning for et jydsk Universitet, syntes han dog ikke, der kunde være Tale om at gaa ind paa Ministeriets Fordringer. Derimod kunde han tænke sig, at man kunde tilbyde Grunden for halv Pris, og han vilde foreslaa, at Sagen blev henvist til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Det vedtoges at henvise Sagen til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse suppleret med Markudvalgets Formand.

4. (J. Nr. 394—07). I Anledning af et Andragende fra Aarhus Slagterforening om forskellige Ændringer i Bestemmelserne for det offentlige **Slagtehus** havde Byraadet fra Slagtehusudvalget modtaget følgende Erklæring.

»I Anledning af den fra Aarhus Slagterforening til Aarhus Byraad adresserede Skrivelse af 29. Oktober d. A. skal Udvalget tillade sig at fremføre følgende:

Det første Punkt i Skrivelsen gaar ud paa, at Slagterforeningen forlanger, at Slagtehusudvalget skal suppleres med 2 af Aarhus Slagterforening valgte Slagtere, som faar Ret til Afstemning i alle Slagtehusudvalget vedrørende Spørgsmaal efter de almindelige Regler.

Naar der i Motiveringen for dette Punkt anføres, at det muligvis fra første Færd har været Meningen, at Slagtehusinspektøren skulde repræsentere Slagternes Interesser overfor Byraadet, da maa dette bero paa en Misforstaaelse fra Dhrr's Side, idet Inspektøren selvfølgelig først og fremmest er Kommunens Tillidsmand.

Det tilføjes dernæst, at der ikke er skænket Slagternes Henvendelser tilstrækkelig Opmærksomhed, og at Slagterne har været ganske udelukket fra at faa selv de mest retfærdige Krav gennemførte, hvilket lyder ret mærkeligt. Vi undlader derfor ikke at anføre nogle Eksempler paa Andragender fra Slagterforeningen i Aarenes Løb:

1. at faa opført et Slagtehus.
2. at faa en kommunal Assurancekasse oprettet.
3. at faa et Kølehus bygget.
4. at faa en ny Svinehal opført.
5. at faa Slagtehusets Stalde holdt aabne til Kl. 10 Aften i Stedet for til Kl. 7 Aften.
6. at faa Afgiften for Fodring af Fedekalve og Lam nedsat fra henholdsvis 50 Øre og 25 Øre til 25 Øre og 10 Øre pr. Døgn.
7. at faa Slagtetiden forlænget Fredag Aften, naar der er Markeder østpaa.
8. at faa Kontrol dagene for Landslagterne indskrænket fra 3 til 2 Gange ugentlig.
9. at faa anlagt et Kvægtorv ved Slagtehuset.

Alle disse Andragender ere beredvillig bevilgede, hertil kommer, at Slagterforeningens Bestyrelse stedse har været taget med paa Raad, ialtfald i det nuværende Udvalgs Tid, naar dette har ment at have haft Brug for deres saglige Assistance, f. Eks. ved Opførelsen af den nye

Svinehal. Tegningerne til denne blev forelagt Bestyrelsen, forinden Opførelsen paabegyndtes, og man indbød Repræsentanter for Slagterforeningen til sammen med Udvalget at rejse til Aalborg for at se paa det nyopførte Slagtehus der. Ved den i sin Tid foretagne Forandring af Kølehuset blev Bestyrelsen ogsaa anmodet om at stille Forslag dertil.

Gentagne Gange har Udvalget haft Sammenkomster med Bestyrelsen for at drøfte forskellige Spørgsmaal vedrørende Slagtehuset, og Udvalget erindrer i det Hele taget ikke nogen sinde at have foretaget væsentlige Ændringer, uden at Repræsentanter for Slagterforeningen er taget med paa Raad, saa denne Besværing kommer meget overraskende for Udvalget. — Men her gentager sig jo den gamle Sætning: »Utak er Verdens Løn«.

Paa mange andre Maader har saavel Byraad som Udvalg vist stor Hensynsfuldhed og Interesse for Byens Slagtere. Det skal saaledes anføres, at da Spørgsmaalet om Kogning af Blod kom frem for nogle Aar siden, lod Udvalget straks indrette et Blodkøgeri paa Slagtehuset, og Indtægten af de fremstillede Blodkager gaar i Slagternes Assurancekasse. Netto-Indtægten var sidste Aar ca. 1400 Kr.

Da vi for ca. 5 Aar siden forandrede Slagtetiderne, forelagde vi Forslaget for Slagternes Generalforsamling, der vedtog den nugældende Slagtetid.

Det fremføres endvidere i Dhrr.s Skrivelse: »Skal Slagtehusets Virksomhed blive heldbringende, maa Slagternes Interesser kræves iagttagne ved, at der tilføres Udvalget Sagkundskab

igennem 2 faguddannede Slagtere valgte af deres Forening.«

Om dette Kravs Opfyldelse skulde være nødvendigt for en heldbringende Virksomhed af Slagtehuset, skal man ganske henstille til Byraadets Afgørelse, idet Udvalget dog formener, at hvad denne i første Instans maa bero paa er, at Kødkontrollen udøves saa effektivt, som de sanitære Hensyn fordre, thi Slagtehuset er dog først og fremmest opført til Publikums Betryggelse i saa Henseende, og Hensynet til Slagternes Faginteresser paa dette Omraade maa absolut komme i anden Række.

Dernæst, ganske bortset fra, om det er foreneligt med Kommunalloven og de bestaaende Vedtægter at optage Ikke-Byraadsmedlemmer i dette staaende treaarige Byraadsudvalg, vil det dog i alt Fald næppe være heldigt at supplere Udvalget med Repræsentanter valgte af en Forening, der direkte er fagligt og pekuniært interesseret i, at Kontrollen kasserer eller stempler med 2den Klasse det mindst mulige af deres Varer, og at det til Slagtehusets Drift (Forrentning og Afdrag af Anlægskapitalen) nødvendige Overskud reduceres saa meget som muligt.

Dertil kommer, at da Udvalget er Inspektørens og de øvrige Funktionærers nærmeste Foresatte, vil de af Slagterforeningen valgte Repræsentanter ved at optages i Udvalget ogsaa blive disses Foresatte, hvad der sikkert vil være uheldigt, da Funktionærerne skal kontrollere Slagternes Varer i Slagtehallerne.

Det maa derfor anses for rigtigst og mest korrekt, at Udvalget vedblivende kun bestaar af Medlemmer af Byraadet. Derimod har man selvfølgelig intet at erindre imod, om Slagter-

foreningen vilde udvælge 2 Mænd af deres Midte, som Udvalget i paakommende Tilfælde kunde henvende sig til, naar det formener, at der er Brug for deres Sagkundskab. Hidtil har man ganske vist raadspurgt hele Slagterforenings Bestyrelse, men hvis denne mener, at 2 Mand er tilstrækkeligt, skal Udvalget ikke have noget derimod.

Punkt 2 i Skrivelsen gaar ud paa, at Slagterne faar Tilladelse til at lade de til Slagtning bestemte Dyr henstaa paa Slagtehuset fra den ene Dag til den næste Dag uden Afgift.

Dette betyder, at Dyrene skal staa i 24 Timer uden at blive fodrede.

Oprindelig havde Byraadet ordnet dette Forhold, som Slagterne nu ønsker det, men da disse efter nogle Aars Forløb fremkom med Anklager mod Administrationen for Dyrplageri, fremtvang de den nuværende Ordning, ifølge hvilken ethvert Dyr, der staar i Stalden om Aftenen og som er bestemt for det hjemlige Forbrug, skal fodres.

I det sidste Par Aar er der af enkelte Eksportører tilført Slagtehuset en Del Kvæg, der har været bestemt for det udenlandske Marked. For dette Kvægs Vedkommende har man ikke fulgt ovennævnte Regel, dels fordi dette maa siges at være udenfor Vedtægten saavel hvad Fodringen som Slagteafgiften angaar; dels fordi Slagtningen af disse Dyr falder paa aldeles bestemte Dage i Ugen, saa man altid kan indrette Fodringen saaledes, at Dyrene kommer til at faste en passende Tid før Slagtningen, og endelig fordi der stilles meget store Fordringer til dette Køds Holdbarhed, da det ofte skal hænge

i en Jernbanevogn 1 à 2 Døgn før det kommer til sit Bestemmelsessted.

Om en eventuel Ændring i den nugældende Ordning, da skal man ganske henstille denne til Byraadets Afgørelse, idet der dog, hvis Forandring vedtages, maa være Sikkerhed for, at der ikke atter fremkommer Beskyldninger for Dyrplageri. Vedlagt Byraadets sidste Svar af 19. April 1902 angaaende dette Forhold.

Punkt 3 gaar ud paa, at Beløb, som indgaar for alt, hvad der destrueres, maa tilgaa Slagterne, dog fradraget det Beløb, der medgaar til Uskadeliggørelsen af det paagældende Produkt.

Til Oplysning tjener, at de Beløb, som indgaa i Slagtehusets Kasse ved Salg af Destruktionsprodukter, er Slagtehusets retmæssige Ejendom i Henhold til § 59 i det af Justitsministeriet stadfæstede Tillæg af 25. Juni 1907 til Aarhus Sundhedsvedtægt, hvori der staar: »Over Kød kroppe, Organer eller andre til Dyret hørende Dele, der kasseres som utjenlige til Menneskeføde og derefter skulle uskadeliggøres, har Kontrolleu Dispositionsret, uden at Ejeren kan fordrø nogen Erstatning derfor.«

Men helt bortset herfra vilde det næppe være retfærdigt eller berettiget at udbetale eventuelle Beløb til Slagterforeningen, da disse jo ikke alene fremkomme ved Destruktion af Varer, der er kasserede for Slagterforeningens Medlemmer, men ogsaa ved Varer, der er kasserede for saavel de udenfor Slagterforeningen staaende Byslagtere som for Landslagterne.

Og det tør vel siges at være saa godt som umuligt at fordele et eventuelt Overskud til hver enkelt By- og Landslagter, der har faaet Varer kasseret, da det vilde blive et uoverkom-

meligt Arbejde at føre Regnskab med, hvor stor Andel hver især kunde tilkomme.

Forøvrigt har Destruktionen ikke hidtil givet Slagtehuset nogetsomhelst Overskud. Om dette vil ske i Fremtiden, vil Regnskabet over den nye Destruktionsanstalt jo senere udvise; denne er, som Byraadet bekendt, først taget i Brug for et Par Maaneder siden.

Man skal ikke her undlade at oplyse, at Udvalget ved en mundtlig Konference med Slagterforeningens Bestyrelse forleden fik Indtryk af, at Slagterne ønskede denne Sag ordnet paa en hel anden Maade end i Skrivelsen anført, men da man efter denne maa formode, at de nu har ændret deres Syn paa Sagen, finder man ikke Anledning til at komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal. Vedlagt Byraadets Svar af 11. Januar 1902 angaaende dette Forhold.

Naar det i Forbindelse hermed anføres i Skrivelsen, at Slagtehusets Administration er for dyr blandt andet derved, at Inspektøren har privat Arbejde, saaledes at der maatte kunne spares en Assistent til 2000 Kr. aarlig, og at der til Bogholderiet kunde ansættes en Dame med en Løn af 600—700 Kr., samt at Foderindkøbet kunde ske billigere, naar det liciteredes bort, da viser disse Anker ret, hvor ukendt Dhrr. er med Slagtehusets Administration, og det forbavser os, at saadanne Udtalelser kan komme fra Slagterforeningens Bestyrelse, thi denne burde dog være vidende om, at Slagtehusinspektøren altid er paa Slagtehuset i Slagtetiden lige fra Kl. 6 Morgen til Kl. 7 Aften, naar undtages et Par Timer ugentlig paa en Tid, da der kun slagtes ganske lidt, og forinden Kontrollen endnu kan paabegyndes. Naar hertil

kommer, at Inspektøren i de 12 Aar, han har været ansat ved Aarhus offentlige Slagtehus, ikke har haft 12 Dages Ferie, medens andre Slagtehusinspektører har deres 2 à 4 Ugers Ferie hvert Aar, forekommer det os, at denne fremførte Anke er højst uberettiget. Desuden er Slagtehusetablisementet efterhaanden bleven saa omfattende, at Inspektørens administrative Virksomhed umuliggør ham til Stadighed at deltage i den tekniske Udøvelse af Kontrollen i Hallerne, saa Følgen af en Assistents Afskedigelse vilde blive, at Slagterne ofte maatte komme til at vente paa at faa deres Dyr kontrollerede, hvilket sikkert vilde vække Ministeriet højeste Grad. Der slagtes nemlig nu omtrent dobbelt saa meget som for 10 Aar siden. I 1897 var Slagteafgiften budgetteret til 19000 Kr.; i 1907 til omtrent det dobbelte. Dertil kommer Trikin-kontrollen, som indførtes 1ste Januar 1903, saa de tre Dyrlæger har nu i Virkeligheden meget mere at bestille end de to havde tidligere.

Hvad Bogholderiet angaar, da vil det sikkert være uheldigt at ansætte en Dame paa Slagtehusets Kontor, og da det fuldt ud beskæftiger en Mand hele Dagen, maa 85 Kr. om Maaneden dog vist indrømmes at være en lille Løn for en Mand, der har et ikke ringe Ansvar baade med Børn og Pegge.

Indkøb af Foder foregaar paa den Maade, at Foderet købes hos de Folk, der køber Slagtehusets Gødning og Affald, og det købes altid til Dagens Priser. Det vilde være upraktisk at bortlicitere Foderet, da Forbruget er i høj Grad variabelt.

Naar Dhrr. endvidere mener, at Beløbet 40500 Kr., der er opført paa Byens Budget for

1907—08 til Forrentning og Afdrag af Slagtehusets Anlægskapital, er for stort, da maa Udvalget hertil bemærke, at dette Etablissement selvfølgelig er opført nøjagtig efter samme Beregning og Skala som Byens øvrige Etablissements, Gasværk, Elektricitetsværk, Vandværk etc., men medens disse er opførte med Overskud af henholdsvis 84970 Kr., 36600 Kr. og 11795 Kr., er Slagtehuset opført med et Underskud af 13090 Kr. Det er jo kedeligt nok, at Resultatet for Slagtehusetablissementets Vedkommende er saa ringe, og dette indbyder vel næppe Byraadet til at træffe Foranstaltninger, der vil gøre Underskudet endnu større.

I denne Forbindelse skal man ikke undlade at oplyse, at Slagtehusets Bygninger og Inventar staar Kommunen i 530000 Kr., samt at dettes Areal er 48600 □ Alen, og sættes denne lavt til 5 Kr. pr. □ Al., har Grunden altsaa yderligere en Værdi af mindst 243000 Kr.

I Punkt 4 anmodes om, at Vægten fremtidig maa sættes op for Fedekalve fra 160 til 200 Pd.

Ifølge Slagtehusets Reglement er det nu saaledes, at der i Slagteafgift betales 75 Øre for Kalve under 160 Pd. slagtet Vægt, vejer de derover, betales de som voksne Kreaturer med 2 Kr. 50 Øre pr. Stk. i Lighed med, hvad der finder Sted andre Steder.

Imødekommes Andrøgendet, vil denne Ændring nedsætte Slagteafgiften med ca. 1000 Kr. aarlig og Kontrolafgiften med ca. 500 Kr., og der maa da foretages tilsvarende Ændringer i det fornævnte af Justitsministeriet stadfæstede Tillæg til Aarhus Sundhedsvedtægt, da Vægten her er fastsat til 160 Pd.

Punkt 5 angaar, at § 9 i særlige Bestemmelser for Pøsefabriken bibeholdes i sin oprindelige Affattelse.

Denne Paragraf i sin oprindelige Ordlyd tillod, at alt Kød, der var stemplet med 1ste Klasse, kunde anvendes til Pølser. Den nye Kødkontrollov af 6te April 1906 tillader imidlertid ikke at anvende Kød, der er stemplet ved en Landkontrol, selv om det er stemplet med 1ste Klasse, i Pøsefabriker, der ønskes statsanerkendte, hvilket vil sige, at Varer fra en saadan statsanerkendt Pøsefabrik uhindret kan indføres til Forhandling over hele Landet. Da der efter Lovens Vedtagelse kom Forespørgsel fra Justitsministeriet til Byraadet om, hvorvidt der her i Aarhus fandtes Pøsefabriker, der mentes værdige til Statsanerkendelse, besvaredes dette derhen, at flere Pøsefabriker her formentes at være værdige dertil. — I Henhold til denne Byraadets Indstilling blev den kommunale Fabrik anerkendt.

Det vilde dog ogsaa være naturstridigt, om Kommunen med store Bekostninger havde oprettet en Pøsefabrik, og saa ikke kunde opnaa at faa den statsankendt.

At Slagterforeningen nu beklager sig derover er mærkelig, thi først betyder Statsanerkendelsen et hygiejnisk Fremskridt, og dernæst maa det dog vel være et stort Gode for Byens Slagtere, at de ved at benytte Fabriken kan forsende deres Varer til alle andre Byer, og endelig erholder de hermed atter en Begunstigelse, idet Landslagternes Kød er udelukket fra at kunne benyttes i saadanne Pøsefabriker. Man maa derfor forbavses over, at der nu rettes Bebrejdelser imod Byraadet, fordi der her er fore-

taget en Ordning, som absolut er i Byslagternes Favør.

Naar Udvalget saa udførlig har besvaret alle disse Punkter i Slagterforeningens Skrivelse, er det særlig, fordi dette er sig bevidst altid at have imødekommet Slagterforeningens Krav og have handlet med Slagternes Interesser for Øje, naar og hvor det var muligt.

Dhrr. Slagtere har heller ikke kunnet henvise til nogen Kommune her eller i Udlandet, hvor der fra de vedkommende Myndigheder er udvist større Imødekommenhed overfor Slagterne. Sandheden er da ogsaa den, at der de fleste Steder er vist Dhrr. Slagtere et langt mindre Hensyn, end det til enhver Tid har været det nuværende Udvalg magtpaaliggende at udvise.»

Filtenborg henviste til Indstillingen og præciserede, at der som Grund for at indvælge to Slagtere i Udvalget absolut intet var anført. De andre Punkter i Slagterforeningens Andragende havde Byraadet tidligere taget Stilling til, og Udvalget henstillede dem atter til Byraadets Afgørelse, men det maatte dog paapeges, at Byraadet ved at gaa ind paa Slagternes Ønsker vilde vedtage en Ordning, der vilde betyde en mindre Indtægt for Slagtehuset. Destruktionsanstalten, som Slagterne ønskede Overskuddet af, havde endnu intet Overskud givet. Naar Slagterne i Andragendet omtalte, at Slagtehusets Funktionærer var for højt lønnede, var Udvalget aldeles ikke af den Anskuelse, tværtimod maatte Udvalget forberede Byraadet paa, at det vilde blive nødvendigt at forhøje Lønningerne. Idet han henstillede, at Udvalget fik Bemyndigelse til som hidtil at handle paa bedste Maade, betonedes han, at Udvalget fremdeles ved enhver Lejlighed, hvor der var Mulig-

hed derfor, skulde stille sig imødekommende overfor Slagterne.

Formanden bemærkede, at det efter Kommunalloven vilde være utilstedeligt at give to Slagtere udenfor Byraadet Sæde i Udvalget.

Nørgaard komplementerede Udvalget for den fyldige Redegørelse og var overbevist om, at Udvalgets Optræden overfor Slagterne havde været i høj Grad imødekommende. Han beklagede meget, at Slagterforeningen i saa høj Grad unødigt havde ulejliget Byens Repræsentanter.

Samuel sen mente, at Slagterne havde faaet alt, hvad de kunde tilkomme, naar Udvalget havde taget dem med paa Raad. Idet han oplyste, at Reglementet for Slagtetiden ikke blev overholdt, henstillede han til Udvalget, at Slagterne kom til at yde Erstatning til Arbejderne for Overarbejde.

Mikael Johansen kunde slutte sig til Udvalget hvad Punkterne 2, 3, 4 og 5 i Slagternes Andragende angik, derimod troede han nok, at der efter Kommunalloven var en Mulighed for at give Slagterne Adgang til Udvalget. Selvfølgelig skulde først og fremmest de sanitære Forhold ordnes betryggende, men de næringsdrivendes Interesser skulde ogsaa varetages, og da det tilmed vilde være en Behagelighed at have Slagtere i Udvalget, vilde han henstille, at man, hvis det var muligt, indvalgte en eller to Slagtere i dette. Selvfølgelig skulde de ikke vælges af Slagterforeningen, men af Byraadet.

Magnus Nielsen støttede Hr. Mikael Johansens Forslag og anmodede Udvalget om at tage Indstillingen tilbage til fornyet Overvejelse. Naturligvis skulde Slagterne ikke have Stemmeret i Administrationsanliggender, men da Inspektøren nu var den eneste virkelig sagkyndige i Udvalget,

maatte det anses for særdeles heldigt, at Udvalget blev suppleret med to Slagtere, der som sagkyndige kunde være raadgivende. Hvis der kunde findes en Ordning, hvorefter to Slagtere som Bisiddere med begrænset Virkefelt kunde faa Sæde i Udvalget, vilde Slagterne sikkert være tilfredse. Han ønskede Sagen udsat for at faa Lejlighed til at sætte sig ind i Redegørelsen, som han først nylig havde faaet i Hænde.

R a h r gjorde gældende, at Udvalget havde anstrengt sig af yderste Evne for at være i god Forstaaelse med Slagterne, men Krav som disse kunde Udvalget ikke gaa ind paa. Slagternes Fordring om at blive repræsenteret i Udvalget var nøje overvejet, men Udvalget ansaa den for uforenelig med Byens Tarv og kunde derfor ikke anbefale den. Den Maade D'hrr. Johansen og Magnus Nielsen foreslog Sagen ordnet paa, nemlig ved at vælge Slagtere ind i Udvalget uden eller med halv Stemmeret, kunde han ikke anse for heldig, og Slagterne vilde heller ikke derved naa mere end hidtil, idet hele Foreningens Bestyrelse undertiden havde været tilkaldt.

Punkt 5 i Slagternes Andragende kunde Udvalget absolut ikke gaa med til, da det betegnede et meget stort Tilbageskridt, men de øvrige Punkter var udelukkende af økonomisk Interesse, og Udvalget overlod til Byraadet at afgøre, om det vilde gaa ind paa dem og derved afgive en Del af Slagtehusets Indtægter.

J a k o b J e n s e n kunde efter Redegørelsen ikke se andet, end at Udvalget stedse havde taget tilbørligt Hensyn til Slagterne. Slagterforeningens Forlangende om, at et Par Slagtere skulde tiltræde Udvalget sideordnet med dettes Medlemmer, var praktisk uigennemførligt, idet disse to Slagtere den

ene Dag vilde være Inspektørens og Personalets overordnede, medens Forholdet den næste Dag vilde være omvendt. Slagterne var jo desuden repræsenteret i Udvalget lige med alle andre Borgere, og skulde de have særlige Repræsentanter, kunde alle kødspisende Borgere stille det samme Krav, ligesom der saa ogsaa kunde være Grund til at anke over Sammensætningen af Udvalget for Belysningsvæsenet.

Nørgaard troede ikke, der efter Kommunalloven var Mulighed for at optage Slagtere i Udvalget, idet det var hævet over al Tvivl, at andre end Medlemmer af Byraadet ikke kunde være Medlem af staaende Udvalg. Iøvrigt syntes han, at Redegørelsen saa klart udviklede, hvorfor Slagterne ikke kunde faa deres Ønske opfyldt, at de selv maatte være i Stand til at indse det.

Mikael Johansen fandt Hr. Jakob Jensens Sammenligning haltende, idet Belysningsudvalgets Virksomhed angik Fabrikation, og gjorde gældende, at Bygningshaandværkerne var repræsenteret i Bygningskommissionen. Han fremhævede det heldige i, at der kom praktisk Assistance i Udvalget, og beklagede, at dette ikke kunde gaa med til at indvælge endog blot een Slagter. Han syntes, man burde vise Slagterforeningen det Hensyn at udsætte Sagen for nærmere at overveje, om der ikke var Mulighed for at give Slagterne en Repræsentant, om end med begrænset Stemmeret, Sæde i Udvalget, og for at undersøge Kommunallovens Bestemmelser i saa Henseende.

Sabroe fandt det mærkeligt, at Slagterforeningen ankede over Bogholderens Løn og mente, at man for 600 à 700 Kr. kunde faa en Dame til at besørge dennes Arbejde. Hvis man lyttede til saadanne Røster, vilde man ikke fremme Nærings-

livet, da Funktionærernes Købeevne saa vilde forringes. Han vilde anbefale, at man blev staaende ved de nuværende Fodringsbestemmelser, idet Slagternes Ønske om andre vilde betyde et Tilbage-skridt. Udvalget havde altid været villigt til at tage Slagterne med paa Raad, og skulde det glemme dette i Fremtiden, kunde Slagterne sige til. Hvis Slagterne skulde have Sæde i Udvalget, kunde de fattigunderstøttede med lige saa megen Ret forlange Sæde i Fattigudvalget.

Simonsen maatte anse Slagterne for daarligere Arbejdsgivere, naar de kunde misunde en Kontorist en Løn af 85 Kr. om Maaneden. Hele denne Sag gjorde Indtryk af at være et Illusionsnummer, og Slagternes Andragende var affattet paa en ikke helt tiltalende Maade, idet Tonen i det var meget hadsk overfor Udvalget. Han troede, det var af Betydning at slaa fast, at ikke eet af Byraadets Medlemmer vilde gaa ind paa Slagterforeningens Fordringer uden Forbehold. Ikke eet Medlem kunde anbefale Slagternes Hovedfordring om at give to Slagtere valgt af Foreningen Sæde i Udvalget, og selv de mest velvillige var paa det rene med, at det ikke gik an at give Slagtere i Udvalget lige Stemmeret med Udvalgsmedlemmerne af Byraadet.

Det Punkt i Andragendet, som angik Destruktionsanstalten, havde han anset det for retfærdigt at imødekomme, idet det maatte synes rimeligt, at Overskuddet gik tilbage til Slagterne, men da Redegørelsen nu oplyste, at der intet Overskud var, og at Ordningen var fuldt lovmedholdelig, saa han ogsaa deri, at Udvalget var villigt til paa dette Punkt at komme Slagterne i Møde, hvis der blev et Overskud, et Tegn paa Udvalgets Velvilje.

J a k o b J e n s e n fremhævede, at de Bygningshaandværkere i Bygningskommissionen, som ikke var Medlem af Byraadet, var valgt af dette, og at de ikke skulde kontrollere egne Arbejder, men kun dømme om, hvorvidt indleverede Tegninger var i Overensstemmelse med en Vedtægt. Forholdet med Slagterne var noget andet, idet de, hvis de fik Sæde i Udvalget, kom til at kontrollere sig selv. Dette vilde være i højeste Grad uheldigt, da der maatte være Kontrol med Slagternæringen. Selv den nuværende Kontrol havde vist sig utilstrækkelig, og Slagtere her i Byen havde søgt at omgaa den. Med Næringsmidlerne maatte der i det hele taget være saa effektiv Kontrol som mulig. Inden Kødkontrollen blev indført, var vore Slagterforhold en Skandale, og selv endnu var der maa ske Forretninger, der burde bort.

M i k a e l J o h a n s e n beklagede, at Hr. Jakob Jensen førte noget frem, som ikke kom Sagen ved, og hævdede, at det var Eksportører og ikke Slagtere, som havde søgt at omgaa Kontrollen. Han kunde ikke indse, at to Slagtere indvalgte i Udvalget af Byraadet og med begrænset Stemmeret kunde komme til at kontrollere sig selv.

J. C. P e t e r s e n havde af Redegørelsen set, at Udvalget ofte havde Brug for Slagternes Assistance, og henstillede derfor til Udvalgets Overvejelse, om der ikke kunde opstilles Regler for i hvilke Tilfælde, Slagternes Assistance skulde paa kaldes.

N ø r g a a r d syntes, at Hr. J. C. Petersen drog en forkert Slutning af den Imødekommenhed, som Udvalget havde vist Slagterne. Det syntes ham klart bevist, at Slagterne ikke egnede sig til at sidde i Udvalget, og han syntes, at der laa et ufortjent Mistillidsvotum til Udvalget i at forlange, at det skulde

supplere sig med et Par Slagtere. Han vilde foreslaa, at Byraadet støttede Udvalget ved pure at afvise Andragendet.

Formanden fastholdt sin Fortolkning af Kommunallovens § 5, men hvis man mente, at denne Fortolkning ikke var rigtig, kunde man spørge Ministeriet om, hvorvidt andre end Byraadets Medlemmer kunde indvælges i de staaende Udvalg. Iøvrigt saa han ingen Grund til at udsætte Sagen.

Filtenborg bekræftede, at Slagtetiden blev overskredet, og lovede, at Udvalget skulde tage under Overvejelse at skaffe Arbejderne Ekstrabetaling for Overarbejdet. Han fandt Hr. Mikael Johansens Standpunkt angaaende at optage Slagtere i Udvalget ret mærkeligt, idet Hr. Johansen ikke gav nogen som helst Grund derfor, og da man havde Assistance af tre Dyrlæger, var Sagkundskaaben godt repræsenteret. Det glædede ham, at ingen havde anket over Udvalgets Indstilling angaaende de reelle Spørgsmaal, og han lovede, at Slagterne skulde faa Overskuddet af Destruktionsanstalten, hvis der blev noget, og hvis Byraadet vilde gaa ind derpaa. Til slut oplyste han, at de Eksportører, der havde søgt at omgaa Kontrollen, ogsaa var Slagtere.

Jakob Jensen crindrede om, at der snart skulde være Valg af de højestbeskattede til Byraadet, og saa kunde Hr. Mikael Johansen, som jo sad i Højres Ledelse, stille Forslag om at vælge to Slagtere ind i Byraadet. Paa denne Maade kunde det maaske lykkes at faa en Slagter i Udvalget.

Mikael Johansen skulde tage Hr. Jakob Jensens Raad ad notam, men fandt det kedeligt, at Hr. Jakob Jensen ikke selv benyttede Raadet

ved sidste Valg. Til Hr. Filtenborg ønskede han at sige, at han alt havde fremhævet, at han ønskede Slagtere i Udvalget, fordi de var sagkyndige, hvad ikke kunde siges om Dyr lægerne. Det var Sagkundskab, man trængte til i Udvalgene, og Lærerne havde jo iøvrigt allerede deres Repræsentanter i Skoleudvalget.

M a g n u s N i e l s e n var overbevist om, at det nok med lidt Velvilje kunde lade sig gøre at faa to Slagtere i Udvalget. Han havde aldrig sagt, at de skulde have samme Ret som Byraadets Medlemmer. Da han ikke havde haft Lejlighed til at gennemgaa Udvalgets Skrivelse, ønskede han Sagen udsat i 14 Dage. For Resten beklagede han, at D'hr. Jakob Jensen og Sabroe ved deres Sammenligninger med de forskellige Udvalg lavede Grin med hele Sagen.

S a b r o e havde ikke med sine Udtalelser om de fattigunderstøttede gjort Grin med Sagen. Hvis Slagterne skulde have Ret til at komme i Slagtehusudvalget, maatte de fattigunderstøttede og aldersunderstøttede ligeledes have Ret til at komme i de Udvalg, de sorterede under. Det kunde der fremføres hundrede Grunde for, men det ene var for Resten lige saa meningsløst som det andet.

F i l t e n b o r g pointerede, at Slagtehusets første Opgave var at værne om Kontrollen, og i dette Øjemed var Dyr lægerne de mest sagkyndige.

J a k o b J e n s e n kunde ikke tro, at Hr. Mikael Johansen var ret meget bevandret i Kommunens Sager, naar Hr. Johansen ikke vidste, at Lærere godt kunde sidde i Skoleudvalget, men ikke i Skolekommissionen, fordi de saa vilde blive deres egne overordnede.

M i k a e l J o h a n s e n vilde med Foragt tilbagevise Hr. Jakob Jensens Udtalelse om, at han

ikke skulde være vel bevandret i de kommunale Sager. Det var en Fløvsø, som Hr. Jakob Jensen havde fremsat før.

Formanden syntes, Diskussionen kom noget vel langt ud.

Mikael Johansen var enig med Hr. Filtenborg i, at Kontrollen var det vigtigste, men Slagterne maatte ogsaa have Ret til at blive hørt. Han kunde ikke indse, at Dyr lægerne skulde være de rette og eneste sagkyndige, men forstod derimod godt Slagternes Krav om at faa lidt Haand i Hanke med deres egne Sager.

Nørgaard betonedede, at det ikke var Slagterkundskaab, Udvalget havde Brug for, og at Sagen burde afsluttes med det samme.

Byraadet vedtog at henholde sig til Udvalgets Erklæring.

5. (J. Nr. 89—07). Udskrift af Overretsdom i Sagen Aarhus Byraad contra **Skomager Thinnings Dødsbo**, hvorved Skifterettens Kendelse stadfæstes (se Mødet d. 2. Maj, B. S. 37).

Til Efterretning.

6. (J. Nr. 389—07). Fra Excutorerne i Boet efter **P. F. R. Raae** var modtaget til Erklæring et Udkast til Fundats for et Legat paa 20000 Kr. til Fordel for 4 værdige og trængende Borgere i Aarhus, der have haft Borgerskaab her som Købmænd, Haandværkere eller Skibsførere, have fyldt 60 Aar og ere forsørgelsesberettigede i Kommunen.

Mikael Johansen spurgte Udvalget, om Fundatsens Udtryk: Købmand kunde fortolkes saaledes, at det kunde anvendes paa en Detaillist.

Formanden troede ikke, at Detaillist kunde gaa ind under Udtrykket.

Magnus Nielsen troede, at man hos Eksekutor, som muligvis havde været Raadgiver,

kunde faa Oplysning om, hvorledes Udtrykket skulde fortolkes.

L o t t r u p oplyste, at Etatsraad Raa selv havde affattet Testamentet, hvori Udtrykket var brugt, og at dette altsaa ikke kunde forandres, men nok fortolkes.

Efter Indstilling af Legatudvalget vedtoges det at udtale, at Byraadet ikke fandt noget mod Ud-kastet at erindre.

7. (J. Nr. 412—07). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om, at Prisen for **Byggegrunde** ved den ny Forbindelsesgade mellem Hans Brogesgade og Hendrik Pontoppidansgade fastsættes til 9½ Kr. pr. □ Al., og at Ga-den benævnes »**Assensgade**«.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 408—07). Andragende fra **Aftenskolen for Arbejdere** om Forhøjelse af Kommunens Til-skud med 200 Kr.

Bevilgedes.

9. (J. Nr. 396—07). Andragende fra en Del Land-boere om Flytning af **Hestemarkederne** fra Bispe-torvet til Vesterbros Torv.

V e s t e s e n meddelte, at Udvalget i og for sig intet havde imod at indrette Vesterbros Torv til Hestemarked, da Udgifterne derved ikke vilde blive nævneværdige, og da Forholdene alligevel ikke kunde ordnes, før Teglværket blev nedlagt, men nu var der kommet en Henstilling fra en Mængde næringsdrivende andetsteds om at lade Hestemar-ket blive, hvor det nu var, og da Landboforenin-gens Formand, som var blevet spurgt, ikke troede, der var noget Ønske om at gøre Forandring, vilde det være naturligt, at man lod det blive ved det gamle.

M i k a e l J o h a n s e n havde fra først af sym-

patiseret med at flytte Markedet, men da der nu forelaa Andragende fra en Mængde Beboere af Kvarteret ved Torvene, vilde han tilraade, at Markedet blev, hvor det var.

Filtenborg troede, at det store Flertal af Landboforeningens Medlemmer ønskede at beholde Markedet paa den nuværende Plads.

Nørgaard mente, at det vilde skade Hestemarket, om det blev flyttet ud paa det lille og afsidesliggende Vesterbros Torv.

Lottorp vilde fraraade at indrette Vesterbros Torv til Legeplads. Pladsen ved Brabrandvejen og Haslevejen burde hellere benyttes.

Vestesen gjorde opmærksom paa, at Indstillingen angaaende en Legeplads var i Overensstemmelse med Byraadets Ønske, og at Forslaget om Legeplads vilde være et Plus for Kvarteret.

Lottorp ansaa Pengene for spildt, hvis Nørrealles skulde føres igennem om et Aar eller to.

Det vedtoges at lade Hestemarkederne forblive paa Bispetorvet.

10. (J. Nr. 22—07). **Købekontrakt** med Particulier C. Bøstrup angaaende en Villaparcels ved Holmevejen, stor 2500 □ Al. à 2 Kr.

Godkendtes.

